

Türkiye Bangladeş İş Konseyi Dakka Temasları 13-16 Şubat 2018

Bangladesh Ministry of Finance - Economic Relations Division (ERD) İle Toplantı, 13 Şubat 2018

Bangladeş Finans Bakanlığı Ekonomik İlişkiler Bölümü ile yapılan toplantıda, 11-12 Nisan 2018 tarihleri arasından düzenlenecek Türkiye Bangladeş Karma Ekonomik Komisyon (KEK) Toplantısı kapsamında İstanbul'da düzenlenmesi planlanan CEO Yuvarlak Masa Toplantısı hakkında görüşüldü. İstanbul'da düzenlenmesi planlanan söz konusu toplantıda karşılıklı sektörlerin belirlenmesi Türk ve Bangladeş tarafından yatırım ve işbirliği fırsatlarına yönelik sunumlar yapılması kararlaştırıldı (BEZA-Bangladeş Ekonomik Bölge Otoritesi ve özel serbest ekonomik bölgeler ile ilgili yatırım ortamının anlatıldığı bir sunum yapılabileceği değerlendirildi). KEK Toplantısı kapsamında Bangladeş'ten gelecek heyete Bangladeş Ticaret Bakanı Tofael Ahmed'in başkanlık edeceği kaydedildi.

KEK Toplantısı kapsamında gelecek iş insanı delegasyonunun şekillenmesi konusunda DEİK'ten potansiyel sektör ve firmaların belirlenerek ERD'ye bildirilmesi kararlaştırıldı.

İletişim Kurulabilecek Temsilci Bilgileri:

- *Mohammad Shamsul Alam, Additional Secretary/ Alternative Governor of IDB
- *Nawsher Ahmed Sikder, PS to Secretary
- *Abdul Baki, Joint Secretary
- *Saeida Tamanna, Assistant Chief
- *Asadul Haque, Assistant Chief

T.C. Dakka Büyükelçisi Devrim Öztürk ve T.C. Dakka Ticaret Müşaviri Murat Yarat İle Görüşme, 13 Şubat 2018

T.C. Dakka Büyükelçisi Devrim Öztürk ile yapılan görüşmede, Bangladeş ile iş potansiyeli olan sektörlerde faaliyet gösteren firmaların tespit edilerek DEİK/Türkiye Bangladeş İş Konseyi'ne davet edilmesi uygun görüldü. Türkiye ile Bangladeş arasındaki ticari ve ekonomik ilişkilerin gelişmesi için Türkiye'den Bangladeş'e ihracat yapan ilk 20 firmayı tespit ederek DEİK/Türkiye-Bangladeş İş Konseyi'ne davet edilmesi konusunda fikir birliğine varıldı.

Potansiyel Sektörler: Savunma sanayii, müteahhitlik ve teknik müşavirlik, ilaç sanayii, altyapı yatırımları (otel, hastane inşaatı vb), gıda ve gıda işleme (kuru gıda, kuru meyve/incir, fındık), enerji üretimi (lpg, lng terminalleri, doğalgaz ve kömürden elektrik üretim santralleri), tekstil (tekstil kimyasalları, tekstil makineleri, makine sanayii (tarım makineleri, tarım sektöründe teknoloji transferi).

Potansiyel İhrac Ürünleri: Asansörler, pamuk, tarım makinaları, tekstil kimyasalları, kuru meyve ve yemişler vb.

Enerji Üretim İhalelerine Ulaşılabilecek İnternet Sitesi: Dhaka Power Distribution Company Limited (DPDC), dpdc.org.bd

Dakka Chamber of Commerce (DCCI) İle Toplantı, 13 Şubat 2018

Dakka Ticaret Odası ile yapılan görüşmede Türkiye ile Bangladeş arasındaki ticaret işbirliği ve yatırım fırsatları hakkında görüş alışverişinde yapıldı. Özellikle KOBİ düzeyinde yapılabilecek işbirliği fırsatları değerlendirilerek, başta Türkiye'den teknoloji transferi olmak üzere otomotiv ve elektronik sektörlerindeki fırsatlar masaya yatırıldı.

Bangladeş'in her yıl ortalama 15 milyar ABD Doları altyapı yatırımına ihtiyacı olduğu vurgulanarak, **özellikle yol, demiryolu, havalimanı, yer hizmetleri ve liman gibi altyapı yatırımları ile birlikte ülkenin gelecek yıllarda kendi bölgesinde bir üretim, depolama ve lojistik merkezi** olmasının hedeflendiği belirtildi. Söz konusu altyapı yatırımlarının yaklaşık 7 milyar ABD Dolarının hükümet tarafından finanse edildiği, geri kalan yatırımlar için doğrudan yabancı yatırımlar (FDI) ve kamu özel ortaklığı (PPP) gibi yöntemlere açık olunduğunun altı çizildi.

İş insanlarının 2018 yılının Temmuz ayında Bangladeş Başbakanı Sheikh Hasina'nın da katılım sağlayacağı iki gün sürecek Bangladeş Uluslararası Yatırım Konferansı'na katılımlarının faydalı olabileceği ve bu kapsamda Türkiye'den bir heyet ziyareti düzenlenebileceği değerlendirildi. Söz konusu heyet ziyareti kapsamında Dakka'da "Railway Connectivity" konulu bir seminer düzenlenmesi ve yatırımcılara sunulan fırsatlar hakkında bilgi verilmesinin faydalı olacağı vurgulandı.

İletişim Kurulabilecek Temsilci Bilgileri:

*Abul Kasem Khan, DCCI President, A.K. Khan Limited Managing Director

*Hossain A. Sikder, DCCI Vice President

*S. M. Zillur Rahman, DCCI Director, Rahman Group, Chairman and CEO

*K. M. N. Manjurul Hoque, DCCI Director, Wide Link International Proprietor and CEO

Metropolitan Chamber of Commerce and Industry (MCCI) İle Toplantı, 14 Şubat 2018

Toplantıda, Türkiye ile Bangladeş arasında gelecek dönemde düzenlenmesi planlanan heyetlerin küçük gruplar halinde, sektör odaklı ve üst düzey işadamlarından oluşmasının her iki ülkenin yararına olacağına değinildi.

İkili ticarete potansiyel arz eden başlıca sektör ve ürünlerinin gıda işleme, deri ürünleri (özellikle ayakkabı), hizmet sektörü (turizm), altyapı sektörü, ilaç sanayii olduğuna değinilerek, ticari ilişkilerimizde sadece Türk halısı ve jüt gibi belli başlı

ürünlerin ticaretinin yanı sıra ürün çeşitliliğinin artırılması hususunun her iki ülkeye kazandıracığı faydalar üzerinde duruldu.

İletişim Kurulabilecek Temsilci Bilgileri:

*Farooq Ahmed, Secretary General

*M. Anis Ud Dowla, ACI Group of Companies Chairman

Federation of Bangladesh Chambers of Commerce and Industry (FBCCI) İle Görüşme, 14 Şubat 2018

DEİK/ Türkiye Bangladeş İş Konseyi Karşı Kanat Kuruluşu FBCCI Başkanı ve Başkan Yardımcısının katılımıyla düzenlenen toplantıda DEİK/ Türkiye Bangladeş İş Konseyi'nin tanıtımı yapılarak, gelecek dönemde FBCCI'nın da desteği ile daha aktif işbirliği yapılması hususu değerlendirildi.

Bangladeş'teki yatırım fırsatlarına değinilerek, yatırım yapmak isteyen Türk iş insanlarının, Bangladeş'in çeşitli teşvikler sağladığı ekonomik bölgeleri (BEZA) ziyaret etmelerinin son derece yararlı olacağı vurgulandı. Bu ziyaretlerin yanı sıra Nisan ayında Dakka'da düzenlenecek Fintech konulu etkinliğe Türkiye'den siber

güvenlik, bilgi teknolojileri ve bilişim alanında faaliyet gösteren firmaların davet edilmesinin de son derece olumlu katkılar sağlayacağı belirtildi.

Bunlara ek olarak Nisan ayında KEK Toplantısı kapsamında İstanbul'da düzenlenmesi planlanan CEO Yuvarlak Masa Toplantısı kapsamında ele alınmasında fayda görülen sektörler aşağıda görüldüğü gibi belirlendi.

- Enerji Üretimi (LPG, LPG Silindir Ekipmanları)
- Makine Sanayii (Özellikle Tarım Makineleri)
- Endüstriyel Tarım

İletişim Kurulabilecek Temsilci Bilgileri:

*Md. Shafiul Islam Mohiuddin, FBCCI President, ONUS Group Managing Director

*Sheikh Fazle Fahim, FBCCI First Vice President, Obsidian Ltd. Managing Director

*Sujib Ranjan Dash, FBCCI Director

Türkiye İle Ekonomik ve Ticari İlişkiler:

***Bangladeş'e başlıca İhraç ürünlerimiz:** Demir çelik inşaat malzemeleri, pamuk, süt ve süt mamulleri, elektrikli makina ve cihazlar, tekstil makineleri, tekstil kimyasalları, baharatlar ve jeneratörlerdir.

***Bangladeş'ten başlıca ithal ürünlerimiz:** Örülmemiş giyim eşyaları ve aksesuarları, örme giyim ve aksesuarları, dokumaya elverişli bitkisel lifler (jüt) ve seramik mamulleridir.

Yararlı Bilgiler:

- Türkiye ile Bangladeş arasındaki ekonomik ve ticari alandaki İşbirliği Mekanizmaları Karma Ekonomik Komisyon (KEK) Toplantıları ve Türkiye-Bangladeş İş Konseyi toplantılarıdır. KEK Toplantısı (4. Dönem) 11-12 Kasım 2012 tarihlerinde Dakka'da gerçekleştirilmiştir.
- Türkiye-Bangladeş İş Konseyi Birinci Ortak Toplantısı da 11-13 Nisan 2012 tarihlerinde İstanbul'da düzenlenmiştir.
- Bangladeş'e yönelik Türkiye kaynaklı doğrudan sermaye yatırımı 2015 yılı Bangladeş Merkez Bankası verilerine göre 8,16 milyon ABD Dolarıdır.
- Son dönemde özellikle tekstil firmalarımız Bangladeş'e olan yatırımlarını artırmaktadırlar.
- Bangladeş'teki Türk firmalarımız, Bangladeş'te yerleşik ofisler açarken bazıları ise fabrikalarını Bangladeş'e taşımaktadırlar.
- Bu çerçevede tekstil-hazır giyim, halıcılık, eğitim, yazılım gibi alanlarda 100 civarında firmamız Bangladeş'te faaliyet göstermektedir.
- Bangladeş makamları, özellikle gemi inşası, elektrik santralleri yapımı, eczacılık gibi sektörlerde iki ülke şirketlerinin ortaklıklar kurarak yatırım yapmasının yararlı olacağını ifade etmektedirler.

- Bangladeş'te Türk müteahhitlik firmaları aktif değildir.
- Bangladeş Başbakanı Sheikh Hasina çeşitli vesilelerle Türk firmalarının Bangladeş'teki projelerde yer almalarından memnuniyet duyacağını belirtmektedir. Bangladeş'te 2014 yılından itibaren TİKA Program Koordinasyon Ofisi faaliyet göstermektedir. 2000 yılında ülkemizi ziyaret eden Bangladeşli turist sayısı 280 iken bu rakam 2013 yılında 8 bin 856, 2014 yılında 12.500, 2015 yılında 12.200 olarak gerçekleşmiştir.

Türkiye-Bangladeş Dış Ticaret Değerleri (Milyon ABD Dolar)

Yıl	İhracat	İthalat	Hacim	Denge
2007	63,0	245,7	308,7	-182,7
2008	69,5	447,7	517,2	-378,2
2009	134,7	523,6	658,3	-388,8
2010	169,5	844,7	1014,2	-675,1
2011	132,2	896,0	1028,2	-763,8
2012	214,1	766,3	980,5	-552,1
2013	195,5	1004,4	1199,9	-808,8
2014	148,5	1028,7	1177,2	-880,2
2015	199,9	996,0	1195,9	-796,1
2016	264,0	881,0	1145,0	-617,0
2017	294,5	737,5	1032,0	-442,9

2016 yılında iki ülke arasında gerçekleşen ticaret hacmi yaklaşık 1,2 milyar ABD Doları olup; bir önceki yıla göre ciddi bir değişim görülmemiştir.

Türkiye'nin Bangladeş'e yönelik ihracatı incelendiğinde, 2009 yılından beri ihracatımız 100 milyon ABD Dolarının üzerindedir. 2012 yılında ilk defa 200 milyar ABD Dolarının üzerine çıkan ihracatımız 2013 ve 2014 yıllarında düşüş eğilimine girmiştir. 2015 yılında yeniden artan Bangladeş'e ihracat anılan yılda %34,6 oranında artarak yeniden 200 milyon dolar düzeyine yükselmiştir. 2016 yılında da artış eğilimi devam etmiş ve ülkeye ihracatımız %32,7 oranında artarak 264 milyon olmuştur.

2016 yılı itibarıyla Bangladeş'ten ithalat ise bir önceki yıla göre %13,1'lik düşüşle 881 milyon ABD Doları olmuştur.